

Tønsberg kommune

JournalpostID 11/568

Saksbehandler:
Anita Schjelderup, telefon: 33 34 83 23
Oppvekst

Høring - NOU 2010:8 Med forskertrang og lekelyst

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Utvalg for barn og unge	27.01.2011	005/11

Rådmannens innstilling

Saksutredningen med tilhørende vurderinger oversendes som høringsuttalelse fra Tønsberg kommune.

27.01.2011 Utvalg for barn og unge

Møtebehandling:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.
Etter dette har UBU fattet følgende vedtak:

UBU-005/11 Vedtak:

Saksutredningen med tilhørende vurderinger oversendes som høringsuttalelse fra Tønsberg kommune.

Kortversjon – hva saken gjelder:

Ved kongelig resolusjon oppnevnte regjeringen 19. juni 2009 et offentlig utvalg for å vurdere pedagogisk tilbud til alle førskolebarn. Bakgrunnen for utvalget er st.meld. nr. 41 (2008-2009) *Kvalitet i barnehagen*, som ble lagt fram våren 2009. Regjeringen er opptatt av å sikre alle barn like gode muligheter og et godt utgangspunkt for å klare seg i skolen og samfunnet ellers. Utvalget har hatt 12 medlemmer og har vært ledet av Loveleen Rihel Brenna.

Utvalget avga sin innstilling NOU 2010:8 Med forskertrang og lekelyst. Systematisk pedagogisk tilbud til alle førskolebarn 1. oktober 2010.

Vedlegg:**Dokumenter i saksmappen:**

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	29.10.2010	Det kongelige kunnskapsdepartement	Høring - NOU 2010:8 Med forskertrang og lekelyst. Innstilling fra utvalget som har sett på pedagogisk tilbud til førskolebarn
2	S	06.01.2011		Høring - NOU 2010:8 Med forskertrang og lekelyst

Innledning/bakgrunn:

Formålet med utredningen er å sikre at alle førskolebarn, uavhengig av funksjonsnivå og sosial bakgrunn, får mulighet til å delta i et systematisk pedagogisk tilbud. Dette skal sikre at alle barn har erfaringer fra samvær med barn i et sosialt nettverk, kjennskap til begreper og grunnleggende ferdigheter i språk og i andre emner før skolestart. Dette skal gi alle førskolebarn et godt utgangspunkt for å klare seg i skolen og i samfunnet ellers.

Faktagrunnlag:

Høringsuttalelsen er laget på bakgrunn av innspill fra pedagogiske ledere, fagledere og virksomhetsledere i de kommunale barnehagevirksomhetene, samt innspill fra SU i de kommunale barnehagevirksomhetene.

Rettslig grunnlag:

Kunnskapsdepartementet ber om merknader til høringsnotatet, knyttet opp mot kapitler og underkapitler

Forholdet til kommuneplanen:

Høringsinnspillet til NOU 2010:8, Med forskertrang og lekelyst har forslag som berører kommuneplanmålene

- 1.1.4 Barnehagene og skolene skal dokumentere eget vurderings- og kvalitetsarbeid mot kommunale og statlige målsettinger
- 1.1.6 Barn, unge og foresatte skal ha medansvar og innflytelse
- 1.1.7 Forebyggende arbeid skal være prioritert gjennom tverrfaglig samarbeid
- 1.1.8 Barnehage og skole skal samarbeide om å videreutvikle overgangen mellom barnehage og skole
- 1.1.9 Minoritetsspråklige skal sikres en god språklig og sosial utvikling
- 1.2.7 Det skal være samarbeid om felles kompetanse- og opplæringstiltak for ansatte i Tønsbergbarnehagene
- 1.5.1 Forebyggende arbeid skal prioriteres gjennom tverrfaglig samarbeid
- 1.5.4 Det skal være særlig fokus på avdekking av barn og unge som er i en vanskelig situasjon

1.5.6 Foreldreveiledning skal tilbys

Vurderinger:

Rådmannen foreslår følgende:

Tønsberg kommune stiller seg i hovedsak positive til innholdet i utredningen og støtter utvalgets forslag, med følgende kommentarer til kapittel 12, Utvalgets anbefalinger:

12.1 Obligatorisk barnehage

Utvalget anbefaler at barnehagetilbudet fortsatt skal være frivillig

- Tønsberg kommune støtter forslaget.

12.2 Gratis barnehage

Utvalget foreslår 20 timer gratis barnehage i uken for alle barn i alderen 3-5 år

- Tønsberg kommune støtter forslaget med forutsetning om at tiltaket kompenseres økonomisk slik at kvaliteten i barnehagen ikke reduseres.

12.3 Organisering av tilbudet

Utvalget foreslår at tilbudet gis innenfor det ordinære barnehagetilbudet

- Tønsberg kommune støtter forslaget.

12.3.1 Samarbeid med andre instanser

Utvalget anbefaler at alle barnehager skal ha tilknytning til et tverrfaglig samarbeidsteam

- Tønsberg kommune støtter forslaget.
- Tønsberg kommune har gode erfaringer fra tverretattlig samarbeid gjennom prosjekt tidlig innsats og bruk av Kvello-metode. Erfaringene viser at det er av stor betydning av at tjenester samarbeider tett om tilrettelegging for barnets beste.

12.3.2 Samarbeid med foreldre

Utvalget anbefaler at kommunen via helsestasjoner og andre instanser gir informasjon til foreldre om betydningen av å gå i barnehagen

Utvalget foreslår at tilbudet om foreldreveiledning utvides og styrkes

Utvalget foreslår at det opprettes en egen foreldreportal på internett

Utvalget foreslår å lovfeste kommunale foreldreutvalg for barnehagene

Utvalget foreslår at det lovfestes at kommunen skal ha en egen plan for foreldresamarbeid for barnehagene

- Tønsberg kommune støtter utvalgets forslag.
- Uttalelser fra samarbeidsutvalgene i Tønsberg kommune uttrykker at en foreldreportal på internett ikke oppleves som et behov.
- En utvidelse og styrking av tilbud om foreldreveiledning er positivt og bør være et lavterskeltilbud.
- Angående foreldresamarbeid, mener vi at dette allerede er godt beskrevet i rammeplan for barnehagen.

12.4.1 Målformuleringer i rammeplanen

Utvalget foreslår at det i rammeplanen i tillegg til mål knyttet til fagområdene også settes mål for barnehagens arbeid med lek, omsorg og sosial kompetanse

Utvalget foreslår at det i rammeplanen settes mål for hva det enkelte barn skal utvikle av basiskompetanse

Utvalget foreslår at det i rammeplanen legges føringer for at barnet selv også får sette mål for sin egen læring og utvikling

- Tønsberg kommune støtter utvalgets forslag om mål for barnehagens arbeid med lek, omsorg og sosial kompetanse.
- Mål for basiskompetanser støttes også, men ikke knyttet opp til det enkelte barn. Dette vil kunne gi en mer innsnevret normalitetsforståelse for barns utvikling og vil ikke nødvendigvis være til barnets beste.
- Tønsberg kommune støtter at det utarbeides mål som knyttes til barnehagen som virksomhet, fremfor mål for enkeltbarn.
- Tønsberg kommune mener det er bra med fokus på barns medvirkning, men tror det er noe ambisiøst å legge opp til at førskolebarn setter mål for egen læring og utvikling. Barnehagen bør imidlertid ha et lydhørt og observerende personale som kan se og støtte barn som uttrykker egne mål.

12.4.2 Fra plan til praksis

Utvalget foreslår at det i rammeplanen må stilles tydeligere krav til årsplanarbeidet i barnehagen

Utvalget foreslår at rammeplanen må bli tydeligere på kravet om progresjon i barns læring og utvikling

Utvalget foreslår at det i rammeplanen må stilles krav om likt fokus på formelle og uformelle læringssituasjoner i barnehagen

- Tønsberg kommune støtter utvalgets forslag.
- Rammeplanen har allerede krav om innhold i årsplan og er et godt utgangspunkt for arbeidet i kommunene og i enkeltbarnehagene.
- Progresjon i barns læring og utvikling er av stor betydning, og bør bli enda klarere i rammeverket for barnehagen. Tønsberg kommune er imidlertid tydelige på at dette må gjelde planer for barns læringsmiljø og ikke planer for enkeltbarn.
- En av barnehagenes mange styrker er mulighetene for gode uformelle læringssituasjoner. Her er kompetente og tilstedeværende voksne av stor betydning for å utnytte potensialet i disse situasjonene. Pedagogisk dokumentasjon må løftes for å synliggjøre og dokumentere gode læringssituasjoner

12.4.3 Skoleforberedende aktiviteter

Utvalget anbefaler at de skoleforberedende aktivitetene legger hovedvekt på utvikling av barnas sosiale kompetanse, språk og andre former for kommunikasjon

Utvalget foreslår at det i rammeplanen må tydeliggjøres hva innholdet i de skoleforberedende aktivitetene skal være

- Tønsberg kommune støtter utvalgets forslag.
- Barns sosiale kompetanse er en av de viktigste basiskompetansene for videre utvikling, og særlig viktige i overgangs- og endringssituasjoner. Det er også av betydning at man i skoleforberedende aktiviteter har fokus på både gruppe og individ.
- Tønsberg kommune støtter spesielt at skoleforberedende aktiviteter ikke skal ha hovedfokus, men at barn også det siste barnehageåret skal være en del av barnehagens hverdagsliv.

12.4.4 Tilpasset tilbud og identifisering av barn med særlige behov

Utvalget foreslår at alle barnehager må ta i bruk en tretrinnsmodell for mer systematisk identifisering og oppfølging av barn med særlige behov

Utvalget foreslår at det utarbeides en veileder for barnehagene om arbeidet med barn med traumer

- Tønsberg kommune støtter forslaget om en systematisk identifisering og oppfølging av barn med særlige behov, med de forutsetningene som er skissert nedenfor.
- Tønsberg kommune mener det er riktig å jobbe med tidlig innsats for å identifisere barn i barnehagen som har særlige behov. Kommunen har gode erfaringer med å samarbeide systematisk på tvers av tjenester med slik identifisering. Det bør åpnes for at det kan utvikles systematiske varianter for slik identifisering lokalt i kommunene.
- Andre trinn i modellen som er beskrevet vil etter vår mening kreve en skolering i bruk av standardiserte kartleggingsverktøy.
- En tidlig innsats for identifisering vil, som utvalget også skisserer, kreve tiltak for oppfølging. Erfaringer fra egen kommune viser at når man legger innsats i identifisering av barn som strever, finnes det ikke tilstrekkelige tiltak for å følge opp disse barna i etterkant. Vi vil presisere at dette må være en forutsetning.
- Tønsberg kommune støtter utvalgets forslag om at det utarbeides en veileder for arbeid med barn med traumer.

12.5 Personalet i barnehagen

Utvalget foreslår at det innføres et varig system for etter- og videreutdanning for ansatte i barnehagesektoren

Utvalget foreslår at minst 50 prosent av de ansatte i barnehagen må ha førskolelærerutdanning eller annen tilsvarende pedagogisk utdanning

Utvalget foreslår at muligheten til dispensasjon fra utdanningskravet må innskrenkes

Utvalget anbefaler at det vurderes å innføre et minimumskrav til formelle kvalifikasjoner hos assistenter i barnehagen

Utvalget foreslår at det igangsettes en egen kampanje for rekruttering til førskolelærerutdanningen

Utvalget foreslår at det igangsettes varig systematisk lederopplæring av styrere i barnehagene

Utvalget foreslår at førskolelærerutdanningen bli 4-årig

Utvalget foreslår et betydelig lønnsløft til førskolelærere for å sikre kvalifisert personell i barnehagen og rekruttering til førskolelærerutdanningen

Utvalget foreslår at det lovfestes et krav om barnehagefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen

- Tønsberg kommune støtter utvalgets forslag på alle punkter.
- Sektoren ser utfordringer med at pedagoger i barnehage har ubunden tid som gir barnehagene lavere voksentetthet ved høyere pedagogtetthet.
- Tønsberg kommune stiller spørsmål ved konsekvensen av innskrenking av dispensasjoner fra utdanningskravet. Vil dette medføre at tiltrengte barnehageplasser må legges ned? Det vil alltid være behov for skjønn i slike rutiner.
- Kvalifikasjonskrav for assistenter i barnehage er en positiv utvikling for kvalitet i sektoren. Tønsberg kommune vil foreslå at lang erfaring skal kunne omgjøres til formell kvalifikasjon. Enkelte barnehageeiere praktiserer assistentskole for assistenter i sine barnehager. Dette bør man kunne trekke erfaringer fra. Motivasjon for å opprette flere barne- og ungdomsarbeider stillinger vil også påvirke kvaliteten i personalet.
- Mer kompetanse hos pedagogene vil kunne dekkes gjennom utvalgets forslag om 4-årig førskolelærerutdanning, og forslaget støttes. Tønsberg kommune mener imidlertid at man ikke utelukkende kan se på antall år, kvaliteten i innholdet og studentenes arbeidskrav er vel så viktig. I en utvidelse av utdanningen bør det ligge mer vekt på utvidete praksisperioder og på ledelse.

- Tønsberg kommune støtter lønnsløft til førskolelærere, og vil også foreslå en anerkjennelse av etter- og videreutdanning ved økt lønnskompensasjon for dette.

12.6 Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole

Utvalget foreslår at det innføres en plikt til samarbeid mellom barnehage og skole i regelverk og planverk for både barnehage og grunnsopplæringen

Utvalget foreslår at deler av innholdet i den statlige veilederen Fra eldst til yngst tas inn i forskriftene for både barnehageloven og opplæringsloven

Utvalget foreslår at kommunen pålegges å lage en overordnet plan for hvordan sammenheng mellom barnehage og skole skal sikres og overgangen skal bli best mulig for barna

Utvalget foreslår at det i grunnskoleutdanningen for 1.-5. trinn innføres en obligatorisk praksisperiode i barnehage

Utvalget anbefaler at det gis tilbud om hospitering i hverandres virksomheter for ansatte i barnehage og skole

Utvalget anbefaler at det gis tilbud om kompetanseutvikling til førskolelærere og grunnskolelærere vedrørende samarbeid mellom barnehage og skole

- Tønsberg kommune støtter utvalgets forslag på alle punkter.
- Ett av forslagene fra Tønsberg kommune er å utarbeide et temahefte til rammeplanen om overgang, samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole.
- Hospitering i hverandres virksomheter er et godt tiltak, men vi er noe usikre på den praktiske gjennomføringen av dette.
- Kompetanseutvikling om samarbeid mellom barnehage og skole bør være en del av systemet for etter- og videreutdanning som utvalget foreslår. Kjennskap til og kunnskap om hverandres planverk bør også inngå i dette, samt i grunnutdanning for førskolelærere.

12.7 Styring av sektoren og foreldrebetaling

Utvalget anbefaler at det sikres sterke nasjonale kvalitetskrav for barnehagene gjennom lov og forskrifter i tilknytning til innføring av rammefinansiering av barnehagene

Utvalget foreslår at kommunenes tilsyn av barnehagene styrkes gjennom sterkere nasjonale føringer

Utvalget foreslår at det innføres sterkere statlig regulering av moderasjonsordninger for foreldrebetalingen i barnehagen

- Tønsberg kommune støtter utvalgets forslag.
- Barnehagesektoren i Tønsberg kommune uttrykker bekymring for konsekvensene av innføring av rammefinansiering. Forslaget om kvalitetskrav for barnehagene støttes i forhold til fysisk kvalitet som bemanningsnorm, pedagogtetthet og arealkrav, samt i forhold til kompetanse og pedagogisk innhold.

12.8 Kunnskap om barnehagens betydning

Utvalget foreslår at det igangsettes kontrollerte evalueringsstudier for å finne ut hvordan barnehager med ulike kjennetegn påvirker barn av hvert kjønn og med ulike forutsetninger og kjennetegn. Dette gjelder særlig barns sosiale, emosjonelle, atferdsmessige og motoriske fungering, i tillegg til barns kognitive fungering og psykiske helse

Utvalget foreslår at det settes av midler til forskningsoppfølging av offentlige tiltak for å dokumentere virkningene, og at det etableres et forpliktende samarbeidsorgan for å følge opp dette

Utvalget anbefaler at forskningsevalueringer av offentlige tiltak bør kvalitetskontrolleres gjennom publisering av artikler i fagfelleverderte tidsskrifter, både nasjonale og internasjonale.

Utvalget mener videre at denne forskningen i større grad må formidles til sektoren

- Tønsberg kommune støtter utvalgets forslag på alle punkter.

Alternative løsninger:

Økonomiske konsekvenser:

Helse- og miljøkonsekvenser:

Konsekvenser for barn og unge:

Videre behandling:

Saken avsluttes i UBU

Tønsberg, 06.01.2010

Pål Thalmann
Kommunaldirektør

Erik Relander Tømte
Fagenhetsleder